

VALSTS KONTROLE

Ceturtais revīzijas departaments

Skanstes iela 50, Rīga, LV-1013; tālr. +37123282272; e-pasts: pasts@lrvk.gov.lv

Rīgā

Datums skatāms dokumenta
paraksta laika zīmogā un
dokumenta numurs teksta failā

Laika grafiks Klimata un enerģētikas ministrijas ziņošanai par ieteikumu ieviešanu revīzijā “Vai Emisijas kvotu izsolišanas instrumenta līdzekļi tiek plānoti izmaksu efektīvā veidā?”

(revīzijas grafiks Nr. 2.4.1-29/2023)

Nr. p.k.	Valsts kontroles ieteikumi	Ieteikums ar kvantificējamu ietekmi (Finanšu ietekme / Ieguvums iedzīvotājiem / Ekonomiskā ietekme)	Termiņš, kādā Klimata un enerģētikas ministrija rakstveidā ziņo par ieteikumu ieviešanu	Klimata un enerģētikas ministrijas plānotā darbība ieteikuma ieviešanai
1.	Lai nodrošinātu, ka SEG emisijas tiek samazinātas, ņemot vērā izmaksu efektivitāti ¹ , Klimata un enerģētikas ministrijai nodrošināt nepieciešamos priekšnosacījumus Emisijas kvotu izsolišanas instrumenta – vienīgā finanšu instrumenta, kas vērsts tikai uz klimata politikas mērķu sasniegšanu – finansēto pasākumu plānošanai izmaksu efektīvā veidā, tajā skaitā:			
1.1.	izstrādāt detalizētu laika grafiku klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumu izvērtējuma veikšanai;	-	01.07.2025.	Izstrādāts detalizēts laika grafiks klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumu izvērtēšanai EKII ietvaros.
1.2.	nodrošināt sabiedrības iesaisti, izvērtējot labākās iespējas un veidus EKII vadības un īstenošanas uzraudzībā;	-	04.01.2027.	Tiesību aktu projektu publicēšana TAP. Klimata finanšu instrumentu konsultatīvās padomes nolikuma

¹ Likuma “Par piesārņojumu” 2. panta 8. punkts.

				apstiprināšana, regulāri tiek sasauktas padomes sēdes.
1.3.	izstrādāt metodiku klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumu izvērtēšanai	-	01.10.2025.	Esošajā EKII darbības stratēģijā ir iekļauta informācija par prioritāri atbalstāmajiem pasākumiem un principiem to noteikšanai, t.sk. izmaksu efektivitātes princips. Izstrādāta metodika klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumu izvērtēšanai EKII ietvaros.
2.	Lai nodrošinātu pēc iespējas lielāka apmēra un savlaicīgāku EKII finansējuma novirzīšanu klimata mērķu sasniegšanai, Klimata un enerģētikas ministrijai:			
2.1.	izvērtēt no EKII finansējuma apmaksājamo administrācijas izdevumu apmēru un izstrādāt kārtību, kādā tiek segti administrācijas izdevumi no EKII līdzekļiem. <i>Valsts kontrole sagaida, ka no EKII finansējuma apmaksājamo administrācijas izdevumu apjoms nepārsniedz 7% no EKII projektu konkursos izmaksātā finansējuma gadā.</i>	Finanšu ietekme	1) 01.07.2025. 2) 03.01.2028. 3) 03.04.2028.	1) izstrādāta kārtība par EKII administratīvo izdevumu izmantošanu; 2) laiks izstrādātās kārtības piemērošanai (trīs gadi); 3) nodrošināta izstrādātās kārtības pārskatīšana, nepieciešamības gadījumā veicot iepriekš noteiktā % ierobežojuma koriģēšanu.
2.2.	izvērtēt iespēju pilnveidot likumprojektu "Klimata	Finanšu ietekme	Termiņš iespēju	Izvērtēta iespēja veikt pilnveidojumus/

	likums” ² , nosakot EKII līdzekļu ātrākas izmantošanas veicinošu termiņu. <i>Valsts kontrole sagaida, ka iegūtie līdzekļi no emisijas kvotu izsolēm vidēji tiek izlietoti trīs gadu laikā.</i>		izvērtēšanai pilnveidot likumprojektu “Klimata likums”: 02.01.2025.	grozījumus likumprojektā “Klimata likums” līdz tā pieņemšanai Saeimā.
2.3.	izvērtēt iespēju piesaistīt nozaru ministrijas EKII projektu konkursu nolikumu izstrādē par to atbildībā esošajām jomām. <i>Valsts kontrole sagaida, ka iegūtie līdzekļi no emisijas kvotu izsolēm vidēji tiek izlietoti trīs gadu laikā.</i>	-	03.01.2028. un pēc tam regulāri.	KEM sadarbībā ar nozaru ministrijām sagatavo MK noteikumu (EKII projektu konkursu nolikumu) projektus, ņemot vērā aktualizētajā NEKP identificētos pasākumus EKII finansējuma izmantošanai.
3.	Lai veicinātu mērķtiecīgu klimata mērķu sasniegšanu, kā arī nodrošinātu efektīvu un caurskatāmu publisko līdzekļu izlietojumu, Klimata un enerģētikas ministrijai, atlasot prioritāros EKII pasākumus, balstīties uz izmaksu efektivitātes aprēķiniem, veicot datu analīzi par īstenotajiem klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumiem. <i>Valsts kontrole sagaida, ka 100 % no atlasītajiem prioritārajiem EKII pasākumiem ir balstīti uz izmaksu efektivitātes aprēķiniem.</i> <i>Valsts kontrole sagaida, ka</i>	Ekonomiskā ietekme	1) 02.01.2026. 2) ikgadēji līdz 02.01.2031.	1) Aktualizētajā NEKP ir identificēti pasākumi, kuri īstenojami EKII ietvaros. Konkrēti prioritārie pasākumi tiks atspoguļoti EKII darbības stratēģijā, balstoties, cita starpā, uz izmaksu efektivitātes aprēķiniem, veicot datu analīzi par īstenotajiem klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumiem; 2) laiks atlasīto pasākumu ieviešanai.

² Likumprojekts “Klimata likums” (21-TA-62). Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/7987de45-93fd-45e3-ac4c-948251c622d9 [skatīts 22.08.2024.].

	<i>izmaksu efektivitāte atlasītajos prioritārajos EKII pasākumos uzlabojas par 30 % līdz 50 % no līdzšinējās izmaksu efektivitātes³.</i>			
4.	Lai sniegtu atbalstu citām institūcijām klimata mērķu sasniegšanā, Klimata un enerģētikas ministrijai nodrošināt izstrādātā matemātiskā modeļa SEG emisijas samazinošu un oglekļa dioksīda piesaisti veicinošu pasākumu identificēšanai un analīzei reģionālā līmenī publisku pieejamību.	-	02.01.2026.	Modeļa izmantošanas pašvaldību speciālistiem bez priekšzināšanām aprobēšana un apmācība lietotājiem.

Sektora vadītāja

Aija Feldmane

Departamenta direktore

Inga Vilka

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Saleniēks 23282380

Janis.Saleniēks@lrvk.gov.lv

³ Līdz šim EKII finansētajos projektos vidējā kopējā izmaksu efektivitāte ir 14 377 euro/t CO₂ ekv., savukārt vidējā EKII izmaksu efektivitāte ir 7785 euro/t CO₂ ekv. Publiskā sektora īstenotajiem projektiem tiks izmantota vidējā kopējā izmaksu efektivitāte, savukārt privātā sektora īstenotajiem projektiem – vidējā EKII izmaksu efektivitāte.